

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

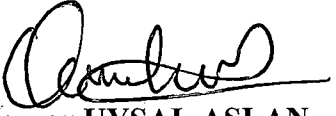
Sayı : 6717

Tarih : 01.08.2024

14964

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim **01.08.2024**.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

29.12.2020 tarihinde yürürlüğe giren İdare ve Gözlem Kurulları kurulduğundan bu yana, Karabük T Tipi Kapalı hapisanesi İdare ve Gözlem Kurulu infazı tamamlanan ve koşullu salıverme hakkı olan hiçbir siyasi mahpusu vaktinde serbest bırakmamıştır. İdare ve Gözlem Kurullarının belirlemiş olduğu kuralları dahi göz önünde bulundurmadan keyfi ve hukuksuz kararlar almıştır.

İyi halli kavramı ve infazı tamamlanmış disiplin cezaları gerekçe gösterilerek onlarca mahpus tahliye edilmemiş, mahpusların infazları 3 ve 6 aylık periyotlarla ertelenmiştir.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun (CGTİHK), Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'te "iyi hal" kavramı tanımlanmamıştır. Ancak, 5275 sayılı CGTİHK'nın 107. maddesinde "Koşullu salıverilmeden faydalanmak için mahkûmun kurumdaki infaz süresini iyi halli olarak geçirmesi gerekir." denilerek "iyi halli" kavramı koşullu salıverilme şartlarından biri olarak düzenlenmiştir. Kişi özgürlüğü ve güvenliğini doğrudan etkileyen bu kavram, cezaevi yetkililerinin keyfi tutum ve kararlarına bırakılmıştır. Bu nedenle Türkiye'de "İdare ve Gözlem Kurulları'nın" AİHS'e ve Anayasa'ya aykırı kararlarının, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali olduğu artık bir karine haline gelmiştir.

Hakkı Aygün'ün şartlı tahliye tarihi 16.09.2023 iken, tahliyesi 31.08.2023 tarihinde 3 ay, 22.11.2023 tarihinde 3 ay, 21.02.2024 tarihinde 5 ay 3 gün ve son olarak 08.03.2024 tarihinde alınan karar ile 24.07.2024 tarihine ertelenmek üzere 4 kez uzatılmıştır. Erteleme gerekçesi olarak mahpusun daha önce kesinleşmiş, infaz edilmiş ve kaldırılmış disiplin cezaları gösterilmiştir.

İdare ve Gözlem Kurulu'nun son erteleme kararında; mahpusun iyi halliliğe esas telafi dönemi gelişim puanının eşik puanın üstünde olduğu belirtilmesine ve verilen disiplin cezalarının infazının gerçekleşmiş olmasına rağmen; "işlediği suçtan pişmanlık duymadığı, uygulanan iyileştirme programlarına göre de toplumla bütünleşmeye hazır olmadığı" gibi gerekçelerle, açıklanmayan ifadeler kullanılarak mahpusun iyi halli olmadığına dair değerlendirmeler yapılmış ve infazı 4 kez ertelenmiştir.

Yapılan değerlendirmede mahpusun iyi halliliğe esas gelişim puanının 51,75 ile eşik puanı üstünde olduğu ve son erteleme kararına kadar geçen süreçte mahpusun kurum iç işleyişi ile ilgili olumsuz bir gözlem veya disiplinsiz bir davranışının bulunmadığı belirtilmesine rağmen, mahpusun yapılan mülakatta bu uygulamanın hukuka aykırı olduğunu beyan etmesi ve işlediği suçtan pişmanlık duyduğu kanaatinin oluşmadığı gerekçe gösterilerek iyi olmadığı değerlendirilmiştir.

Bu bağlamda:

1. Hakkı Aygün'ün tahliyesinin dört kez ertelenmesi hangi gerekçelere dayanılarak yapılmıştır ve bu gerekçeler hukuki olarak geçerli midir?
2. Hakkı AYGÜN'ün dördüncü kez uzatılan infazı bitmiş olmasına rağmen tahliye edilmemesinin gerekçesi nedir?
3. Hakkı Aygün'ün disiplin cezalarının infazı tamamlanmış olmasına rağmen tahliyesinin ertelenmesinde hangi somut ve açıklayıcı gerekçeler öne sürülmüştür?
4. Hakkı Aygün'ün infazının ertelenmesi sürecinde uygulanan iyileştirme programlarının sonuçlarına yönelik değerlendirmeler nasıl yapılmıştır? Bu değerlendirmelerin objektifliği ve doğruluğu nasıl sağlanmaktadır?
5. İdare ve Gözlem Kurulları'nın uyguladığı "iyi halli" kavramı nasıl tanımlanmaktadır ve bu kavramın uygulanmasında herhangi bir hukuki standart veya objektif ölçüt var mıdır?

6. İdare ve Gözlem Kurulları'nın verdiği kararların Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ve Türkiye Anayasası'na aykırı olmasına rağmen İdare ve Gözlem Kurullarına neden bir yaptırım uygulanmamaktadır?
7. Bakanlığınız Karabük T Tipi Kapalı Hapishanesi İdare ve Gözlem Kurulu üyelerine ilişkin bir soruşturma başlatmış mıdır?
8. Karabük T Tipi Hapishanesi İdare ve Gözlem Kurulu'nun infazını tamamlayan her siyasi mahpusa, somut olmayan gerekçelerle 3 ve 6 aylık periyotlarla erteleme yaptığına dair bilginiz var mı? Bu konu hakkında bir inceleme yapacak mısınız?